čínsko-japonskou upraveny otázky týkající se Šantpngu, upravené čl. 156 mírové smlouvy versaillské (neprovedeným proto, že Čína odepřela tuto smlouvu podepsati) a tím, že zaznamenala první neúspěch ve snaze omeziti pozemní zbrojení (tato věc byla na naléhání Francie, zastoupené Briandem, vzata z programu). —ý.

VÝROČÍ v únoru 1935 jsou kromě vzpomenuté naší ústavní listiny pouze dvě a obě rovněž patnáctá: dne 6. února 1920 byl vydán *zákon o Velké Praze*. Bylo by jistě zajímavé retrospektivně pohlédnouti zpět, jak dalece pokročilo sjednocení bývalé poměrně malé Prahy s jejími předměstími, které samy o sobě byly velikými městy. Je nepochybné, že právě toto sloučení přispělo k mohutnému rozvoji Prahy ve velkoměsto tříčtvrtimilionovému, ale ač jistě za těch minulých 15 let bylo velmi mnoho vykonáno, přece ještě příliš mnoho toho zbývá. Druhé výročí připadá na 19. únor, kdy před 15 lety byl vydán t. zv. *lex Mareš*. O něm minulých měsíců bylo hojně napsáno a tak až na faktické obsazení Karolina Karlovou universitou své patnáctiletí dovršuje vlastně již jako zákon naplněný. vr.

Z CELÉHO SVĚTA PRÁVNICKÉHO A HOSPODÁŘSKÉHO. *Afghanistan:* Kabulská vláda nařídila, že sňatek smějí uzavříti pouze ti, kdož prokázali, že zaplatili jednak sami, jednak i jejich rodiče dlužné daně. — *Belgie:* Na základě zmocňovacího zákona se připravuje řada královských nařízení, jež budou regulovati výrobu. — *Bulharsko:* Vypracován byl na oficielních místech zákon o povinném živelném pojištění. — Vláda vydala zákon, podle kterého lékař po závěrečné zkoušce musí ztráviti dvě léta na venkově jako státní zaměstnanec a po tuto dobu zadarmo léčiti. — Připravuje se zákon o povinném nákupu radiových přijímacích přístrojů obcemi. — *Estonsko:* Podle nové ústavy bude Estonsko korporačním státem. — *Francie:* Poslanecké sněmovně byla předložena vládou osnova zákona o nucené kartelisaci výroby. Podle osnovy mohou býti ta odvětví výrobní, u nichž toho národní zájem vyžaduje, býti spojena za mimořádných okolností dočasně v obligatorní kartely, uzavrou-li kartelní smlouvu dvě třetiny výrobců, jež zastupují aspoň tři čtvrtiny výroby, může ji stát prohlásiti za závaznou. Podle důvodové zprávy má býti takto zabráněno jednak nadprodukci, jednak umožněna sanace těch průmyslových odvětví, jež toho potřebují, zejména tím, že si navzájem přispějí úvěrem a dávkami. Kromě toho se připravuje zvláštní sanace textilního průmyslu pod kontrolou a za přispění státu; vybírati se mají také zvláštní dávky z dovozu textilních výrobků. — *Italie:* Obecně se zavádí 40hodinový pracovní týden; zaměstnanci a zaměstnavatelé odvádějí příspěvky do zvláštního fondu, z něhož jsou podporováni zaměstnanci s četnými rodinami, jež jsou zvláště postiženi snížením platů, zakazuje se práce přes čas. Propouštějí se ženy a děti ve prospěch nezaměstnaných mužů, stejně i pensisti ve prospěch těch, kdož nemají příjmů. — *Lotyšsko:* Zákonem byly bezpečnostní úřady zmocněny konfinovati v koncentračních táborech lidi, jejichž činnost může ohroziti státní formu a vnitřní mír; se svolením ministerstva vnitra však se mohou tito lidé zdržovati v cizině. — *Německo:* Ministerstvo pro vědy, výchovu a lidovou osvětu vydalo nový habilitační řád, jímž se odstraňuje soukromá docentura. Ten, kdo se habilitoval, má nárok na titul »Doktor habil.«, naproti tomu docentem se může státi jen ten, kdo vyhovuje požadavkům úřednického zákona. — Připravuje se nový řád pro právní zástupce. Připuštění k výkonu tohoto povolání může býti odepřeno nebo odvoláno u těch, u nichž je nebezpečí, že řádně své povolání nebudou vykonávati. — *Polsko:* Podle nové ústavy, schválené senátem, není Polsko již republikou; nová ústava již také neobsahuje t. zv. právní bariéry, pokud jde o volby, byl zrušen princip poměrného zastoupení. — *Rumunsko:* Připravuje se státní monopol pro prodej minerálních olejů který až dosud jest z větší části v rukou cizích společností; jeho výtěžku má býti — stejně jako výtěžku poslední půjčky »pro znovuzříze-

ní« — užito pro nové vyzbrojení armády. — *USA:* Kongresu a senátu byly předloženy osnovy zákonů, jimiž má býti zavedeno starobní pojištění, pojištění v nezaměstnanosti, ochrana mládeže a péče o mateřství. Kč.

SLOVÁCI A ČESI NA SLOVENSKU. Postupne vydávané štatistiky o výsledkoch sčítania ľudu z roku 1930 prinášajú častejšie čísla, ktoré prekvapia. Tak čísla o príslušníkoch československej národnosti na Slovensku, kde je robený rozdiel medzi Slovákmi a Čechmi dokazujú, že Čechov na Slovensku je menej, ako by sa dalo súdiť z niektorých novinárskych tvrdení hlavne autonomistickej tlače. Podľa výsledkov sčítania bolo na Slovensku r. 1930 *2,224.983 Slovákov a 120.926 Čechov* proti 1,941.942 Slovákov a 71.733 Čechov r. 1921. Počet Slovákov v zemiach historických bol pri sčítaní 1930 v Čechách 30.146, v zemi moravskosliezskej 13.906, na Podkarpatskej Rusi 13.242, takže v celej republike bolo Slovákov 2,282.277 (v r. 1921 1,967.870). Prírastok počtu Slovákov v celej republike je 15.98%, prírastok počtu Čechov 8.98%. Tento nepomer 16% proti 9%, teda temer dvojnásobne rýchly vzrast počtu Slovákov proti Čechom zasluhuje obzvláštnej pozornosti.

Aj iné čísla korigujú naše doterajšie predstavy. Menovite sú pozoruhodné datá o počte detí jednotlivých národností a náboženstiev, vo veku do 14 rokov, z ktorého veku sa usudzuje na populačný vývoj obyvateľstva. Proti rozšírenej mýlnej mienke, že reformovaní na Slovensku populačne upadajú, dokazuje štatistika, že z celkového počtu reformovaných na Slovensku je 26% detí do 14 rokov, teda viac ako počet detí do 14 rokov u Čechov v Čechách, kde sa ich narátalo len 23%. Keď prizreme k tomu, že asi 9% reformovaných sú Slováci, bude táto číslica u reformovaných Maďarov o niečo menšia než 26%, ale i tak je lepšia než u čs. národnosti v Čechách, takže o nejakou nepomernom úpadku u nich hovoriť nemožno. Česi, usadení na Morave, majú detí do 14 rokov 27%, Slováci na Slovensku 33%. Ak porovnáme populačný vývoj u Slovákov katolíckych a u Slovákov-evanjelíkov, prídeme k pomeru 33% k 28.7%, teda k číslici nepriaznivej pre evanjelíkov, ktorých populácia klesá.

Čo sa týka židov, ich detská kvóta v celej republike je približne taká ako Čechov v celej republike, to však len následkom ohromnej vitality židovstva na Podkarpatskej Rusi. Židia v zemiach historických skutočne majú veľmi málo detí, v Čechách 13%, na Morave 14%, takže tu tvoria upadajúcu skupinu. Tento pokles je ovšem zďaleka vyrovnaný Podkarpatskou Rusou a Slovenskom (Podk. Rus 36%, na Slovensku 24%), takže celoštátny priemer u detí židovského vyznania robí asi 26.3%, čo je približne rovnaké ako u slovenských evanjelíkov, Čechov v celoštátnom priemere a reformovaných Maďarov. čb.

DOHODA FRANCOUZSKO-ITALSKÁ. Plně slib svého předchůdce, min. Barthoua, navštívil francouzský min. zahr. záležitostí Laval v prvých dnech tohoto roku Řím, aby s hlavou italské vlády Mussolinim projednal rozmanité nevyřešené otázky a pokusil se odstraniti mnohá nedorozumění, jež mezi oběma zeměmi vznikla. Jako výsledek těchto porad podepsána byla dne 7. I. 1935 celá řada úmluv a protokolů. Předně byly nově upraveny hranice italských kolonií v Africe. Libye byla rozšířena o území v rozsahu asi 115.000 km², které patrně samo o sobě nemá velké ceny, nebo jest to poušť, upravuje však aspoň vhodněji hranice této kolonie. Od Francouzského Somalska bylo odděleno území v rozsahu asi 1000 km² a připojeno k italské kolonii Erithrea, čímž kolonie tato posunula se až k úžině Bab el Mandeb a zdá se, že bude možno na tomto území zříditi vhodný přístav. — Nově byla také upravena otázka Italů žijících v Tunisu a jednotlivé poměry jich se týkající byly smluvně upraveny na příštích 10, 20 i 30 let. — Oba státy se shodly, že doporučí, aby mezi Italií, Německem, Československem, Maďarskem, Jugoslavií a Rakouskem byla uzavřena úmluva o nezasahování do vnitřních záležitostí těchto států a vzájemném závazku nepodporovati žádné akce, směřující k násilným zá-